

Kaitseministeerium

Teie: 04.04.2025 nr 12-1/25/140

Meie: 28.04.2025 nr 13-3/25-706

**Kooskõlastuse andmine eriplaneeringule
„Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja
keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruanne“**

Esitasite 04.04.2025 kirjaga nr 12-1/25/140 Eesti Geoloogiateenistusele kooskõlastamiseks kaitsetööstuspargi riigi eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruande (edaspidi planeering). Planeeringu ala hõlmab mitmeid maakondi. Planeeringu koostamise eesmärgiks on kaitsetööstuspargi asukoha eelvalik. Planeering on algatatud 15.02.2024. korraldusega nr 40. REP-i planeeringuala hõlmab maa-alasid kolme kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil asuvas neljas planeeringualas: Ida-Viru maakonnas Lügánuse vallas (kaks ala kokku 630 ha), Lääne maakonnas Lääne-Nigula vallas (150 ha) ja Pärnu maakonnas Pärnu linnas (3330 ha).

Planeeringu eelnõust nähtub, et parimateks valikuteks osutusid alad Pärnu 1 ja Põhja Kiviõli. Käesoleval hetkel on plaan hakata baastaristut rajama Pärnu 1-te, võimalusega võtta kasutusele Põhja-Kiviõli. Aidu ja Piirsalu jäävad kõrvale, ning vajavad hilisema kasutuselevõtu soovi korral tehtud uuringute ülevaatamist ning vajadusel täiendamist. Ala Pärnu 2 on plaanis välistada.

Planeerimisseaduse (edaspidi PlanS) § 99 lõike 1 kohaselt tehakse kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu eelvalik koostöös valitsusasutustega, kelle valitsemisalas olevaid küsimusi kohaliku omavalitsuse eriplaneering käsitleb. PlanS § 105 lõike 1 kohaselt esitatakse kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu koos keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruandega kooskõlastamiseks PlanS § 99 lõikes 1 nimetatud asutustele.

Maapõueseaduse (edaspidi MaaPS) § 15 lõike 7 alusel kui planeeritaval maa-alal asub maardla või selle osa, kooskõlastatakse maakonnaplaneering, üldplaneering, detailplaneering ja riigi või kohaliku omavalitsuse eriplaneering PlanS-s sätestatud korras Kliimaministeeriumi või kliimaministri volitusel riigiasutusega, kelle ülesanne on tagada riigi geoloogiaalane pädevus.

Kliimaministri 14.12.2024 käskkirjaga nr 1-2/24/507 „Volitus Eesti Geoloogiateenistusele maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavaks tegevuseks loa andmiseks ja planeeringute kooskõlastamiseks“ on Eesti Geoloogiateenistusele antud volitus kooskõlastada planeeringuid, kui planeeritav maa-ala asub maavarade registris oleval maardlal või selle osal.

MaaPS § 14 lõike 2 alusel, võib lubada maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavat tegevust üksnes juhul, kui kavandatav tegevus:

1) ei halvenda maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda;

2) halvendab maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegevus ei ole püsiva iseloomuga või

3) halvendab maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegemist on ülekaaluka avaliku huviga ehitisega, sealhulgas tehnovõrgu, rajatise või ehitusseadustiku tähenduses riigikaitse ehitise ehitamisega, mille jaoks ei ole mõistlikku alternatiivset asukohta, või tegemist on elektrituruseaduse tähenduses taastuvat energiaallikat kasutava elektrienergia tootmiseseadme ja seonduva taristu ehitamisega.

Pärnu 1

Eelvalikualal maardlaid ei asu. Lähimateks on Kivimäe kruusamaardla ca 0,7 km ja Soomra liivamaardla ca 0,9 km kaugusel. Kivimäe maardla alal paikneb Dozerland OÜ taotletava Kivimäe III kruusakarjääri mäeeraldis.

Põhja-Kiviõli

Eelvalikuala kattub osaliselt Põhja-Kiviõli põlevkivikarjääriga. Karjääri kaevandatav põlevkivi varu on ammendatud, kuid sellel kehtib veel kaevandamisluba, mille omanik on Kiviõli Keemiatööstus OÜ (KMIN-045, 06.09.2003 - 18.07.2028). Hetkel on karjäär kavandatud korrastada metsamaaks ja tehisveekoguks. Keskkonnaametis on menetluses ka laiendus - Sonda II põlevkivikaevandus (Kiviõli Keemiatööstuse OÜ).

Maa-amet on planeeringualale varasemalt arvamust avaldanud 21.10.2024 kirjaga nr 6-3/24/3004-3. Maa-ameti kommentaaridega on arvestatud.

Varasemate ja käesolevate dokumentide põhjal on näha, et planeeringu koostajad on teadlikud Põhja-Kiviõli alal kehtivast kaevandamisloast ning kaevandajal lasuvast korrastamise kohustusest. Samuti on eriplaneeringu läbiviijad teinud koostööd antud ala kaevandajaga, kes on andnud teada, et kaevandustegevus on kõnealusel alal lõppenud ning tegeletakse ala korrastamisega. Kuna alale kavandatakse kaitsetööstuspark, siis on mõistlik ka korrastamissuunda muuta (tootmismaaks). Kaevandaja taotleb vajadusel Keskkonnaametist korrastamissuuna muutmist.

Kuivõrd aruande koostamisel on arvestatud varasemate kommentaaridega ning ollakse teadlikud aladega seotud kohustustest, ei ole Eesti Geoloogiateenistusel alust arvata, et kaitsetööstusparki riigi eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruande lahendus oleks vastuolus maapõue ja maavarade kaitse põhimõtetega.

Eesti Geoloogiateenistus nõustub eriplaneeringu lahendusega.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Martin Nurme

Maavarade registri osakonna juhataja

Teadmiseks: Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus

Mihkel Annusver

Maavarade registri osakonna spetsialist

5331 7112 Mihkel.Annusver@egt.ee